

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

ŁÓDŹ PAMIĘTA

ODESZLI...

strona III

WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

ZABYTKI

**KWESTA
DLA STAREGO
CMENTARZA**

strona II

NA DOŁACH

**ALEJA
ZASŁUŻONYCH**

strona IV

KOMUNIKACJA

**JAK DOJECHAĆ
NA CMENTARZE**

strona VII

KWESTA

NA RATUNEK STAREMU CMENTARZOWI

Dwieście odnowionych pomników na Starym Cmentarzu. Przed nami 28. kwesta na rzecz ratowania kolejnych zabytków naszej najstarszej nekropolii.

W ciągu dotychczasowych 27 edycji kwesty na rzecz ratowania zabytków Starego Cmentarza w Łodzi dzięki hojności mieszkańców i partnerów wspomagających kwestujących udało się odnowić już 200 pomników nagrobnych znajdujących się na najstarszej łódzkiej nekropolii. Wśród nich są realizacje, na które środki od kilku lat przeznacza Urząd Miasta Łodzi. Już w kolejny weekend, od 29 października, rozpocznie się 28. kwesta na

rzecz ratowania zabytków Starego Cmentarza w Łodzi.

- Od 1995 r., kiedy zakończona została kwesta, odnowiliśmy już 200 pomników. Zebraliśmy łącznie ponad 1 mln 900 tys. zł. W tym roku także będzie można spotkać nas i naszych przyjaciół z puszkami na Starym Cmentarzu. Kwesta rozpocznie się symbolicznie w sobotę, 29 października, kiedy to młodzież z łódzkich szkół będzie jednocześnie pomagała uprzątnąć nekropolię. Kulminacją, rzecz jasna, nastąpi w dniu Wszystkich Świętych, 1 listopada. Wówczas kwestować będą ludzie kultury, nauki, politycy i samorządowcy. W tym roku kwesta odbywać się będzie pod hasłem „Ludzie - kwesta - twórcy”, nawiązującym samym do pamięci o tych, którzy urzeczywistnili ideę ratowania dziedzictwa historii

i kultury naszego miasta w obszarze wielowyznaniowego Starego Cmentarza - powiedział prezes Towarzystwa Opieki nad Starym Cmentarzem w Łodzi, Cezary Pawlak. - Wszystkich zachęcam do przyścia na Stary Cmentarz w Łodzi i przekazania choćby symbolicznej kwoty na odnowienie kolejnych pomników. Ja z pewnością będę. Stary Cmentarz to miejsce wyjątkowe i jest istotne ze względu na naszą przeszłość i tożsamość miasta. To tutaj pochowani zostali jego najznamienitsi obywatele, ale i tutaj są też groby owiane tajemnicą. I w tym roku zdecydowaliśmy się przeznaczyć kolejne środki na renowację takiego tajemniczego grobu. To pomnik Bolesława Grzybowskiego z 1903 r., o którym wiemy niewiele, ale jest to jeden z najstarszych nagrobków na katolickiej części Starego Cmentarza. Od lat wspomagamy Towarzystwo Opieki nad Starym Cmentarzem w Łodzi i jestem przekonany, że ta współpraca będzie trwała do końca świata i jeden dzień dłużej - powiedział Adam

Pustelnik, wiceprezydent Miasta Łodzi.

- Rzeczywiście niewiele wiemy o samej postaci Bolesława Aleksandra Adama Grzybowskiego. W chwili śmierci był to młody człowiek, bowiem zmarł, mając raptem 24 lata. Urodził się w Piotrkowie, pracował w jednym z łódzkich banków. Ożenił się z Eugenią Prace. Skoro miał tyle imion, co wówczas nie było spotykane, to oznacza, że musiał pochodzić z kochającej się rodziny, bowiem jego imiona wywodziły się od imion jego rodziców i przodków - przybliżyła postać Bolesława Grzybowskiego łódzka przewodniczka i członkini Towarzystwa Opieki nad Starym Cmentarzem w Łodzi, Alina Jabłońska.

Piaskowcowy nagrobek Bolesława Grzybowskiego posiada charakterystyczną dla przełomu XIX i XX w. formę tumbi o pochyłym blacie, wspartym na ociosanych głazach. Pomnik, ozdobiony płaskorzeźbionym liściem palmy, jest świadectwem wysokiego poziomu ówczesnego rzemiosła kamieniarskiego. W wyniku prac, które sfinansuje Urząd Miasta Łodzi, wydobyte zostaną

bytku, porośniętego obecnie mchem w stopniu uniemożliwiającym odczytanie inskrypcji i zacierającym jego formę artystyczną.

Każdego roku Urząd Miasta Łodzi przeznacza ok. 10 tys. zł na renowację jednego nagrobka wybranego wspólnie z Towarzystwem Opieki nad Starym Cmentarzem. Jest to dodatkowa kwota dołączona do sumy zebranej podczas corocznej kwesty. Do tej pory z miejskiej puli odnowione zostały: nagrobek małżeństwa Piotrowiczów, nagrobek dr. Artura Starzyńskiego, wyremontowano skrzydła na nagrobku Stefana Pogonowskiego, nagrobki Józefa Wolczyńskiego, księdza

Franciszka Pruskiego, legionistów: Stanisława Machnika, Mieczysława Wolskiego i Benedykta Grzymały-Pęczkowskiego oraz Stefana Rogowicza. Środki pochodzą z Wydziału Gospodarki Komunalnej UMŁ.

TeWu

FOT.LODZ.PL

POŻEGNANIA A.D. 2022

Święto Zmarłych to również czas na chwilę zadumy i pamięci o tych, których już nie ma wśród nas, w tym m.in. zasłużonych dla Łodzi przedstawicieli świata nauki, kultury, sztuki, duchowieństwa, medycyny, biznesu, sportu.

W 2022 roku odeszli m.in.:

MICHAŁ GICHY

– jeden z założycieli Stowarzyszenia ŁKS Siatkówka Żeńska, wieloletni trener siatkarek Łódzkiego Klubu Sportowego, nauczyciel wychowania fizycznego w ZSO nr 1 w Łodzi, wychowawca wielu talentów siatkarskich.

JOLANTA DĄBROWSKA

– założycielka, kierowniczka artystyczna i choreografka Akademickiego Zespołu Pieśni i Tańca Uniwersytetu Łódzkiego „Kujon”, wieloletnia nauczycielka XXVI LO w Łodzi oraz wykładowczyni Wydziału Nauk o Wychowaniu UŁ.

ADAM KOPCZYŃSKI

– wieloletni znakomity hokeista Łódzkiego Klubu Sportowego, reprezentant Polski, uczestnik Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Sapporo w 1972 r. oraz pięciu turniejów o mistrzostwo świata, trener kilku belgijskich drużyn, z którymi odniósł krajowe sukcesy.

SYLWIA KURZELA

– popularna dziennikarka radiowa, urodziła się w Gdańsku, ale w Łodzi spędziła większą część swojego życia, gdzie studiowała na UŁ i w Szkole Filmowej oraz rozpoczęła swoją przygodę z radiem – od wielu lat była związana z Radiem Eska.

KS. BP. ADAM LEPA

– łódzki duchowny, doktor nauk teologicznych, przewodniczący komitetu organizacyjnego pielgrzymki Jana Pawła II do Łodzi w 1987 r., rektor Wyższego Se-

Czas refleksji i wspomnień...

minarium Duchownego w Łodzi w latach 1988–1993, założyciel i redaktor naczelny „Łódzkich Studiów Teologicznych”, przewodniczący Komisji Episkopatu Polski ds. Środków Społecznego Przekazu w latach 1989–1994, członek Europejskiego Komitetu Biskupów ds. Mediów, biskup pomocniczy archidiecezji łódzkiej w latach 1988–2014.

PROF. DR HAB. BIRUTA LEWASZKIEWICZ-PETRYKOWSKA

– wybitna prawniczka, legenda łódzkiej adwokatury i autorytet w gronie polskiej palestry, dr h.c. Uniwersytetu Roberta Schumana w Strasburgu, sędzia Trybunału Konstytucyjnego RP w stanie spo-

czynku, współtwórczyni Katedry Prawa Cywilnego na Wydziale Prawa i Administracji UŁ oraz łódzkiej szkoły prawa cywilnego, ceniony pedagog kilku pokoleń prawników.

STANISŁAW MACIEJEWSKI

– członek honorowy Polskiego Czerwonego Krzyża, wieloletni dyrektor Łódzkiego Oddziału Okręgowego PCK, społecznik, wychowawca wielu pokoleń wolontariuszy, Kawaler Krystalowego Serca.

PROF. GRZEGORZ MATUSZAK

– senator RP V Kadencji, wieloletni radny i przewodniczący Rady Miejskiej w Łodzi w latach 1996–2001, socjolog, autor ponad

60 prac naukowych, wykładowca UŁ, prezesa Łódzkiego Towarzystwa Przyjaciół Książki, laureat Nagrody Miasta Łodzi.

PIOTR MARCZEWSKI

– łódzki kompozytor, pianista i dyrygent, absolwent PWSM w Łodzi, znany także jako znakomity autor muzyki filmowej do wielu obrazów fabularnych (m.in. „Trędowata”, „Znachor”), popularnych seriali („Daleko od szosy”, „Wakacje z duchami”, „Pan Samochodzik”) czy produkcji animowanych (np. „Dziwny świat kota Filemona”).

DR ALDONA PLUCIŃSKA

– plastyczka, etnografka oraz kustosz Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi, znawczyni zwyczajów ludowych i miejskich, o których opowiadała m.in. w programach telewizyjnych i audycjach radiowych.

PAWEŁ SAAR

– wieloletni prezes Izby Rzemieślniczej w Łodzi, poseł na Sejm RP w latach 1993–1997, członek Rady Dialogu Społecznego, odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

DR N. MED. SŁAWOMIR SOBKIEWICZ

– wybitny ginekolog i położnik, specjalista leczenia niepłodności, współzałożyciel poradni Salve oraz pomysłodawca Centrum Medycznego Salve Medica, członek wielu polskich oraz europejskich towarzystw naukowych, prezes Związku Polskich Ośrodków Leczenia Niepłodności i Wspomaganej Rozrodu.

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI!
R.I.P.

01 XXVIII

JADWIGA ANDRZEJEWSKA

AKTORKA

Urodzona w Łodzi w 1915 r., aktorka teatralna, kabaretowa i rewiowa. Występowała w Łodzi i Warszawie. W latach 30. XX w. zadebiutowała w filmie. Do jej najbardziej znanych kinowych ról przedwojennych należą te z filmów: „Dziewczęta z Nowolipek” i „Strachy”. W czasie wojny występowała w zespole „Czołówki Teatralnej” utworzonej przy Armii Polskiej gen. Andersa. Do Łodzi powróciła w 1947 r. Grała w filmach i różnych łódzkich teatrach. Jest patronką jednej z widzowskich ulic.

02 XVI

KAZIMIERZ DEJMEK

REŻYSER

Jeden z najbardziej znanych polskich reżyserów teatralnych. Od 1947 r. związany z Łodzią, gdzie współtworzył Teatr Nowy, którego program miał być oparty na ideach socrealizmu. Po tzw. odwilży zainteresowania skierował w stronę dramatu staropolskiego. Największy rozgłos przyniosło mu jednak wystawienie „Dziadów” Mickiewicza w Teatrze Narodowym. Ostatnie lata życia spędził w Łodzi jako dyrektor Teatru Nowego, który od 14 stycznia 2008 r. nosi jego imię.

03 XVI

TERESA ŻYLIS-GARA

REŻYSER

W 2020 r. wyróżniono artystkę tytułem honorowej obywatelki Łodzi. Zadebiutowała w Operze Krakowskiej w 1956 r. jako Halka w dziele Stanisława Moniuszki. W 1968 r. występowała w londyńskiej Covent Garden, od 1969 r. śpiewała w nowojorskiej Metropolitan Opera, a 1976 r. w mediolańskiej La Scali. W jej repertuarze były wielkie role w operach Verdiego, Straussa, Pucciniego i Mozarta. Występowała również w repertuarze pieśniarskim, m.in. popularyzowała utwory Karola Szymanowskiego.

04 XI

LUDWIK BENOIT

AKTOR

Był aktorem charakterystycznym, znanym m.in. z ról w filmach „Ewa chce spać”, „Przygody pana Michała” czy „Potop”. W jego dorobku znalazło się blisko 100 filmów i seriali, a także 130 spektakli teatralnych i Teatru Telewizji. Doskonale odnajdował się też w dubbingu. W czasie wojny był żołnierzem AK. W 1957 r. trafił do Teatru im. Stefana Jaracza, a od 1959 r. grał w Teatrze Nowym. Od 2019 r. jest partonem nagrody „Złota Maska Ludwika” dla najlepszego aktora/aktorki sezonu teatralnego w Łodzi.

05 XV

WOJCIECH JERZY HAS

REŻYSER, REKTOR PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY FILMOWEJ

Już od debiutu fabularnego w 1957 r., czyli filmu „Pętla” na podstawie książki Marka Hłaski, dał się poznać jako wybitny reżyser, niekonwencjonalny artysta, twórca doskonale rozumiejący język filmu. Za sprawą jego talentu widzowie mogli m.in. podziwiać: „Pożegnania”, „Jak być kochaną”, „Rękopis znaleziony w Saragossie” czy „Sanatorium pod Klepsydrą” na podstawie prozy Brunona Schulza, które otrzymało główną nagrodę na festiwalu Cannes. W. J. Has był wykładowcą i rektorem łódzkiej Szkoły Filmowej. Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

06 XXVIII

KATARZYNA KOBRO

AWANGARDOWA RZEŹBIARKA, TEORETYCZKA SZTUKI

Była jedną z najśłynniejszych polskich artystek awangardowych a także żoną Władysława Strzemińskiego. Przyjaźniła się z Julianem Przybosiem i Janem Brzękowskim. Współtworzyła grupy „Blok”, „Praesens”. Pod wpływem konstruktivismu odrzuciła indywidualizm, subiektywizm i ekspresjonizm sztuki, a w ich miejsce postulowała bezwzględny obiektywizm formy, której podstawowym celem była budowa abstrakcyjnego dzieła sztuki, opartej na uniwersalnych i obiektywnych prawach. Jej twórczość inspirowała do dziś.

Andrzejewski Hieronim

– współtwórca rezerwatów regionu łódzkiego – kw. XI

Bacewicz Kiejstut – rektor Akademii Muzycznej w Łodzi – kw. XI,**Baranowski Bogdan** – historyk, orientalista, regionalista, profesor nauk humanistycznych – kw. XI**Baranowski Julian** – historyk, archiwista, specjalista w zagadnieniach Litzmannstadt Ghetto – kw. XI**Bartyzel Małgorzata** – dziennikarka, teatrolog, animator kultury, posłanka na Sejm kw. XXVIII**Bąk Janusz** – nauczyciel, wychowawca młodzieży – kw. XXVIII**Bednarz Aleksander** – aktor,

kw. XI

Benoit Ludwik – aktor – kw. XI**Bierezin Jacek** – poeta – kw. XI**Borkowski Janusz** – prawnik, sędzia Sądu Najwyższego, sędzia NSA – kw. XI**Czekalski Marek** – Prezydent Łodzi (1994 do 1998) polski polityk, samorządowiec – kw. XXXIV**Dembowski Witold** – nauczyciel Uł – kw. XI**Dzięgielewska-Geitz Monika** – łódzka promotorka sztuki – kw. XI**Garboliński Wiesław** – malarz, rysownik rektor Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi – kw. XI**Garbolińska-Niwald Matylda** – dziennikarka Dziennika Łódzkiego**Glinkowski Marian** – reżyser

– kw. XI

Gondko Roman – profesor Uł,

biochemik i biofizyk – kw. XI

Grabicki Ariusz – komendant

Związku Legionistów Polskich w Łodzi, harcmistrz, nauczyciel – kw. XI

Grzegorz Tomasz – polski prawnik, profesor nauk prawnych, sędzia Sądu Najwyższego – kw. XXXIV**Grzelak Tomasz**

– przedsiębiorca, menadżer, logistyk – kw. XXXIV

Has Wojciech Jerzy – reżyser, rektor Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej – kw. XI**Hejduk Zdzisław** – reżyser

teatralny, dramatopisarz,

współtwórca Teatru77 – kw. XI

Hereźniak Janusz – profesor biologii, specjalista geobotaniki,

ekologii roślin i dendrolog

– kw. XXVIII

Indulski Janusz – profesor nauk medycznych, prorektor Akademii Medycznej w Łodzi – kw. XI**Jankowski Stefan** – polski chemik, profesor Politechniki Łódzkiej – kw. XI**Jaskuła Zdzisław** – Dyrektor Teatru Nowego w Łodzi, poeta, pisarz, reżyser, społecznik – kw. XXVIII**Jezierski Leszek** – piłkarz, trener piłki nożnej, selekcjoner Reprezentacji Polski – kw. XV**Jocz Andrzej** – profesor sztuk

plastycznych, rzeźbiarz – kw. XXVIII

Kardaszewski Bolesław –

architekt Akademii Sztuk Pięknych im. W. Strzemińskiego w Łodzi – kw. XI

Kiesewetter Tomasz – profesor, dyrygent orkiestry Filharmonii Łódzkiej, wykładowca PWSM

– kw. XI

Kern Andrzej Piotr – adwokat, wicemarszałek Sejmu I kadencji – kw. XXVIII**Kluba Henryk** – reżyser, kw. XI**Kotelko Krystyna** – mikrobiolog, laureatka Nagrody Miasta Łodzi

– kw. XXVIII

Krasuń Jerzy – aktor Teatru

Nowego im. Kazimierza Dejmka – kw. XI

Krygier Stefan – artysta malarz,

kw. XI

Krzywicki Piotr – polityk,

prawnik, kw. XVIII

Kurzela Sylwia Alicja –

dziennikarka, charyzmatyczna

07 XXVIII

ANDRZEJ JOCZ**PROFESOR SZTUK
PLASTYCZNYCH,
RZEŹBIARZ**

Zajmował się rzeźbą, malarstwem i rysunkiem. W latach 1967-2011 był wykładowcą WSSP i ASP w Łodzi. Wiele lat pracował na Wydziale Sztuk Pięknych i Projektowych w Wyższej Szkole Informatyki i Umiejętności w Łodzi. Jego dzieła łodzianie dobrze znają. Przede wszystkim plenerowe rzeźby: „Catoroczny zegar słoneczny” z 1975 r. usytuowany w parku Staromiejskim w Łodzi czy „Dzianinę”, zwaną niekiedy „Pomnikiem sera” u zbiegu ulic Rokicińskiej i Puszkina.

08 XVIII

BOGUSŁAW MEC**PIOSENKARZ**

Mimo że był absolwentem Wydziału Projektowania Ubiorów w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Łodzi, swoje życie zawodowe związał z estradą. W 1972 r. na X Krajowym Festiwalu Piosenki w Opolu otrzymał Nagrodę Ministra Kultury i Sztuki za utwór „Jej portret”. W latach 1969-1972 występował w łódzkich klubach studenckich: „77”, „Klubie Plastyków” czy „SPATiF-ie”. Jego znakiem firmowym był czarny kapelusz i długi płaszcz. Koncertował w USA, ZSRR, Jugosławii, Hiszpanii i NRD.

09 XVIII

JERZY SADEK**PIŁKARZ ŁKS-U,
REPREZENTANT POLSKI**

Od 1961 r. przez kilkanaście lat grał w barwach ŁKS-u. Wystąpił w 18 meczach reprezentacji Polski. Debiutował jako zawodnik w 1965 r. w meczu ze Szkocją. Strzelił wtedy jedną bramkę. Od 1973 r. grał w Holandii. Zajmował się też pracą trenerską.

10 XXVIII

RYSZARD ANDRZEJ NIEMCZYK**TRENER SIATKARSKIEJ
REPREZENTACJI POLSKI KOBIEC**

Jest pamiętany jako symbol łódzkiego sportu. Jego wielką pasją była siatkówka. Stworzył od podstaw drużynę siatkarek ChKS Łódź, z którą awansował do I ligi i w 1976 r. zdobył mistrzostwo Polski. Był zawodnikiem i trenerem, twórcą sukcesów siatkarskiej reprezentacji Polski kobiet, z którą zdobył dwukrotnie złoty medal na mistrzostwach Europy. W 2005 r. zwyciężył w plebiscycie łodzianin Roku.

11 XXVIII

LESZEK JEZERSKI**PIŁKARZ, TRENER PIŁKI NOŻNEJ,
SELEKCYJNER REPREZENTACJI POLSKI**

Kariere piłkarską rozpoczął w KS Lublinianka. W 1953 r. przeniósł się do łódzkiego Klubu Sportowego. Razem z ŁKS-em zdobył Puchar i mistrzostwo Polski. Reprezentował również barwy innych łódzkich klubów. Jako trener doprowadził łódzką piłkę nożną do bardzo silnej pozycji krajowej. W 1975 r. awansował z Widzewem Łódź do Ekstraklasy. Pracując z kolei w ŁKS-ie został wybrany Trenerem Roku. Trzykrotnie był laureatem plebiscytu „Piłki Nożnej”. Zasiadał też w radzie trenerskiej PZPN.

prezenterka radiowa, społecznik.

Niemczyk Ryszard Andrzej – trener siatkarskiej Reprezentacji Polski Kobiet – kw. XXVIII**Niewiadomski Józef** – prezydent Łodzi (1978-1985) i minister budownictwa, gospodarki przestrzennej i komunalnej (1985-1986) – kw. XI**Mec Bogusław** – piosenkarz – kw. XVIII**May-Czyżowska Teresa** – śpiewaczka operowa – kw. XI**Mucha Kazimierz** – dyrektor Urzędu Miasta Łodzi – kw. XI**Palka Grzegorz** – pierwszy prezydent Łodzi w III RP – kw. XXVIII**Pietrzyk Jarosław** – prezydent Miasta Łodzi, wojewoda – kw. XI**Ptak Krzysztof** – operator filmowy, wykładowca, Laureat Polskiej Nagrody Filmowej – kw. XI**Sadek Jerzy** – piłkarz ŁKS-u, reprezentant Polski**Scheur Jerzy** – działacz opozycji antykomunistycznej – kw. XI**Sochnacki Bogusław** – aktor – kw. XI**Stawiński Mieczysław** – doktor nauk technicznych – kw. XI**Szczotkowski Wiesław** – reżyser Teatru Powszechnego w Łodzi – kw. XI**Szpunar Adam** – prawnik, rektor Uniwersytetu łódzkiego – kw. XI**Szram Antoni** – historyk sztuki, konserwator zabytków, muzealniki – kw. XI**Terlecki Andrzej** – działacz opozycji antykomunistycznej – kw. XVIII,**Tronczyński Krzysztof** – lekarz i urzędnik, podsekretarz stanu w Min. Zdrowia – kw. XXVIII**Tryzno Janusz** – polski grafik, malarz, rysownik, twórca Muzeum Książki Artystycznej – kw. XXXIV**Wdowczyk Jerzy** – profesor UŁ, fizyk odznaczony Honorową Odznaką Miasta Łodzi – kw. XI**Wielechowski Paweł**

– działacz opozycji antykomunistycznej – kw. XXVIII

Władyka Zbigniew – rzeźbiarz – kw. XI,**Wojciechowski Ryszard** – działacz solidarnościowy – kw. XVIII,**Woźniak Jerzy** – reżyser, rektor PWSFTviT, dyrektor TVP Łódź – kw. XXVIII**Wroński Mieczysław** – profesor UŁ, chemik, odznaczony Honorową Odznaką Miasta Łodzi – kw. XI**Wujek Jakub** – architekt – kw. XXVIII**Żylis-Gara Teresa** – polska śpiewaczka światowej sławy – kw. XI.**ALEJA PROFESORÓW:****Barański Wojciech** – profesor Politechniki łódzkiej, inżynier budownictwa**Dawydzik Lech Tadeusz** – wicedyrektor Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi**Kobza Waldemar** – profesor Politechniki łódzkiej**Michowicz Waldemar** – historyk, profesor Uniwersytetu łódzkiego**Michowicz Janina** – doktor nauk humanistycznych UŁ**Machejko Wiesław** – dziennikarz, publicysta, odznaczony Honorową Odznaką Miasta Łodzi**Matuszewski Józef** – profesor mediewisty, historyk prawa**Piotrowski Jerzy** – profesor AM, toksykolog**Różycki Piotr** – dziennikarz, redaktor naczelny Angory

CMENTARZ KOMUNALNY DOŁY

01 JADWIGA ANDRZEJEWSKA

02 KAZIMIERZ DEJMEK

03 TERESA ŻYLIS-GARA

04 LUDWIK BENOIT

05 WOJCIECH JERZY HAS

06 KATARZYNA KOBRO

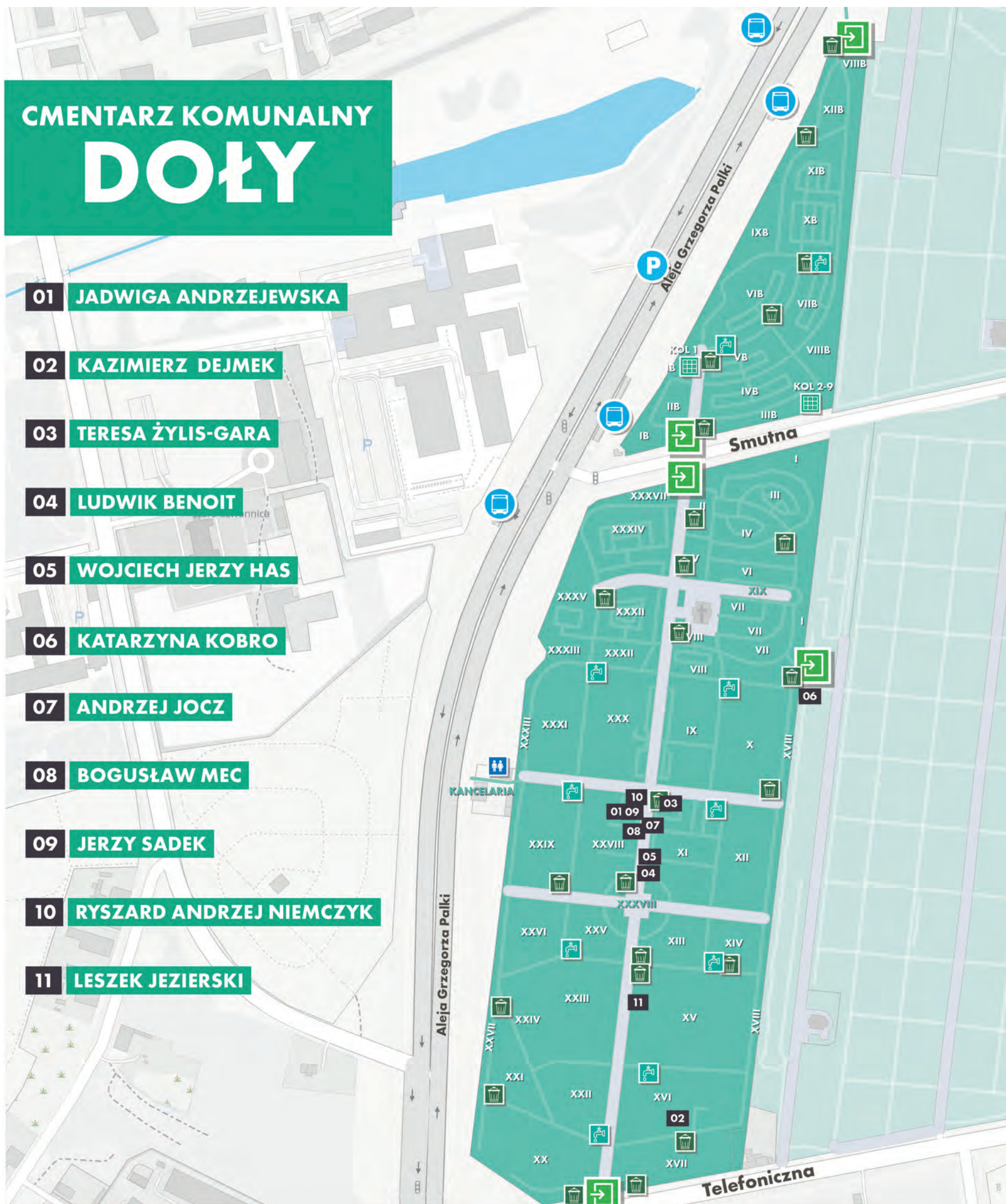
07 ANDRZEJ JOCZ

08 BOGUSŁAW MEC

09 JERZY SADEK

10 RYSZARD ANDRZEJ NIEMCZYK

11 LESZEK JEZERSKI

31 PAŹDZIERNIKA-1 LISTOPADA

JAK DOJEDZIEMY NA CMENTARZE

Dla zachowania bezpieczeństwa i ułatwienia dojazdów w okresie Wszystkich Świętych wprowadzone zostaną zmiany w organizacji ruchu przy łódzkich cmentarzach.

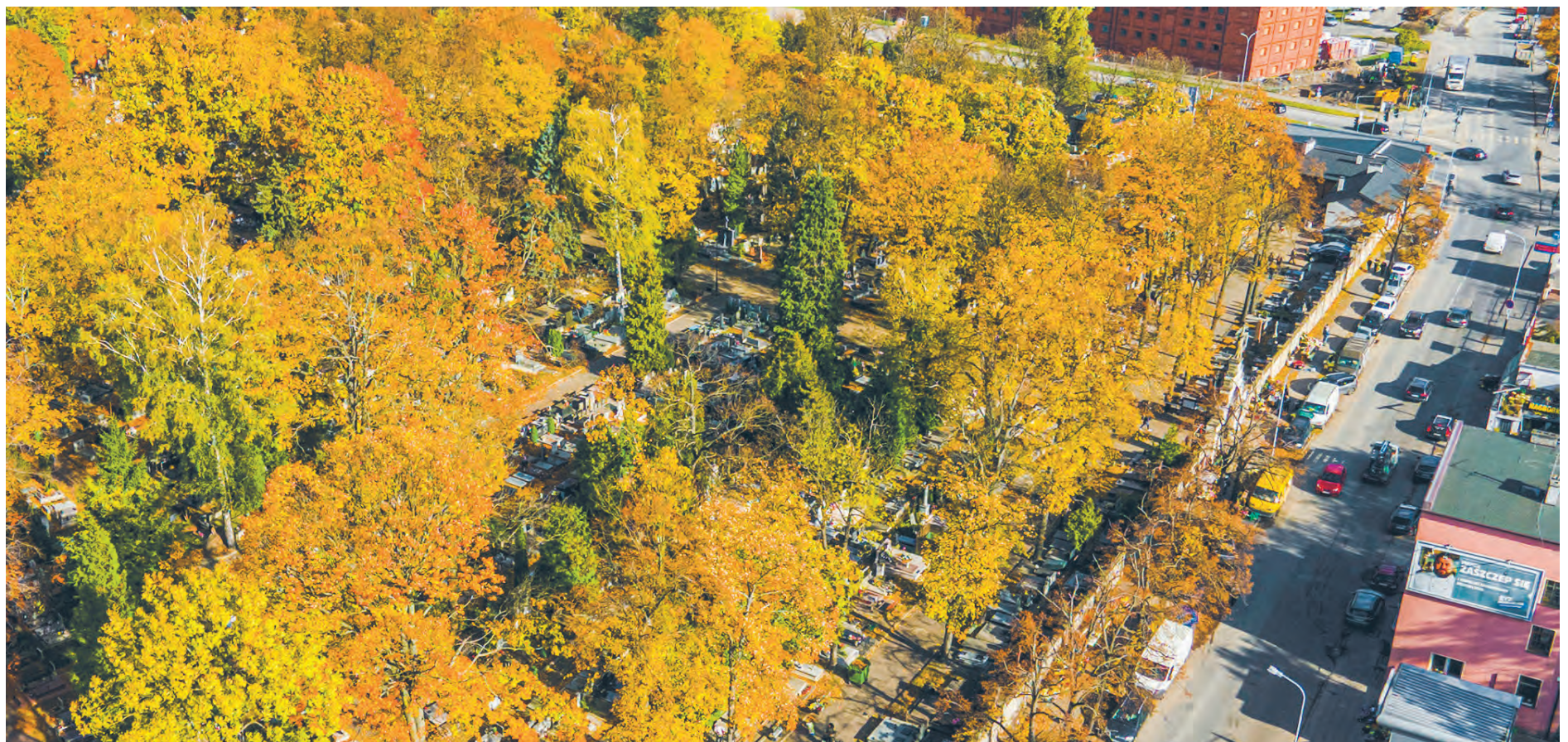
Zmiany w ruchu obowiązują od 31 października, natomiast przy cmentarzach na Dołach, Zarzewie i ul. Szczecińskiej - od poniedziałku, 31 października, od godz. 12:00. Policja jak co roku apeluje, abyśmy w tych dniach zwracali szczegól-

ną uwagę na oznakowanie i nie próbowali na siłę parkować samochodów jak najbliżej cmentarza. Często wygodniej i bezpieczniej zaparkować kawałek da-

lej i dojść, niż generować korki i utrudnienia w rejonie bramy cmentarza, gdzie mamy wielu pieszych, również osoby starsze i dzieci. Wieczorami,

zwłaszcza na mniej oświetlonych terenach, warto mieć na sobie odblaski.

SZCZEGÓŁY STR. X-XV

Bezpiecznie na Wszystkich Świętych

Strażnicy będą prowadzić kontrole porządku na terenie łódzkich nekropolii oraz w ich bezpośredniej okolicy.

Coroczna akcja „Hiena” to interwencja Straży Miejskiej w przypadkach zakłócania spokoju publicznego, zaśmiecania i zanieczyszczania miejsc publicznych, weryfikacja

legalności prowadzenia działalności handlowej, prawidłowości zatrzymania i postojów pojazdów, a także na możliwe przypadki dewastacji czy kradzieży mienia. Patrole kontrolujące rejon cmentarzy w godzinach wieczornych i nocnych będą korzystać z noktowizorów oraz kamer

termowizyjnych. W działania prewencyjne zaangażowani są także strażnicy z Sekcji Konnej, którzy będą konno patrolować okolice największych nekropolii. W tych dniach strażnicy podejmą także współpracę z łódzką Policją i będą nadzorować ruchy kołowy bezpośrednio przy cmentarzach.

Przypominamy również o zachowaniu zasad, które pozytywnie wpłyną na bezpieczny przebieg wizyt na grobach bliskich:

- nie zabieramy ze sobą cennych przedmiotów;
- w trakcie porządkowania grobów nie zostawiamy bez opieki toreb i bagaży;
- nie zabieramy ze sobą zwierząt;

- ubierzmy się adekwatnie do warunków pogodowych;
- stosujmy się do zmiennej organizacji ruchu i słuchajmy poleceń służb;
- zwracajmy uwagę na osoby, które mogą potrzebować naszej pomocy, m.in. na seniorów i osoby z niepełnosprawnościami. **red**

GDY ODCHODZĄ BLISCY

Poradnik pogrzebowy

Od czego zacząć przygotowania do pogrzebu

Koniec życia, to zawsze smutne i trudne chwile. W takich momentach odczuwamy wielki żal i bezradność. Bardzo często nie wiemy co zrobić, żeby godnie pożegnać zmarłą osobę.

Konieczne staje się zaplanowanie ceremonii pogrzebowych. Gdy odchodzi bliski warto mieć kogoś, kto wesprze nas w tym trudnym czasie, pomoże z organizacją pogrzebu i z załatwieniem wszystkich formalności. Wierzymy, że w takiej sytuacji, również ten krótki przewodnik, pomoże przejść przez te trudne chwile.

Karta zgonu

Zanim pożegnamy zmarłą osobę musimy uzyskać kartę zgonu. Jest to dokument wystawiany przez lekarza, niezbędny do uzyskania aktu zgonu i przygotowania pogrzebu. Musi być wydany dla każdego zmarłego na wniosek osób do tego uprawnionych. Poza podstawowymi danymi o osobie zmarłej, jak imię, nazwisko, data urodzenia i śmierci, wykształcenie itp., w karcie zgonu musi być podane miejsce i przyczyna śmierci oraz jej okoliczności, jeśli takie wystąpiły. Karta wydawana jest bezpłatnie w jednym egzemplarzu osobie upoważnionej. Jest to dokument bez którego zakład pogrzebowy nie będzie mógł zająć się zmarłym i przygotować go do pochówku. Jest również niezbędny do wystawienia aktu zgonu w urzędzie stanu cywilnego.

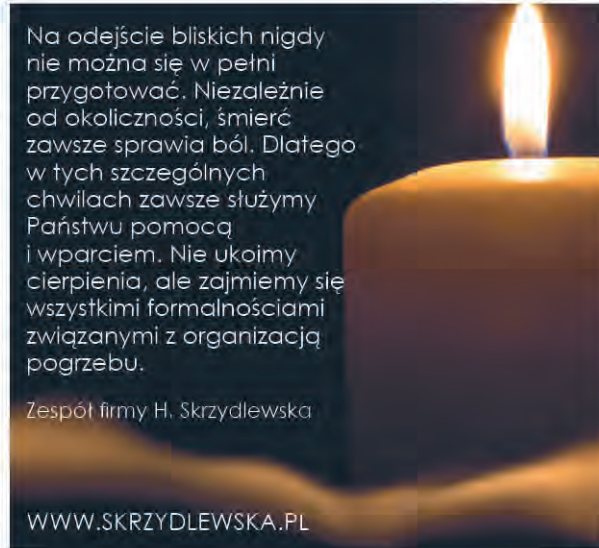
Zgon w domu

Jeżeli śmierć nastąpiła w domu, trzeba najpierw skontaktować się z przychodnią, w której zmarły się leczył. Jeżeli przyjazd medyka z przychodni okaże się niemożliwy, należy wezwać pogotowie

Na odejście bliskich nigdy nie można się w pełni przygotować. Niezależnie od okoliczności, śmierć zawsze sprawia ból. Dlatego w tych szczególnych chwilach zawsze służymy Państwu pomocą i wsparciem. Nie ukoimy cierpienia, ale zajmijmy się wszystkimi formalnościami związanymi z organizacją pogrzebu.

Zespół firmy H. Skrzydlewska

WWW.SKRZYDLEWSKA.PL

ratunkowe, wybierając jeden z dwóch bezpłatnych numerów 999 lub 112. Kartę zgonu wystawi wówczas lekarz pogotowia. Dokument ten pozwoli wezwać zakład pogrzebowy, który zajmie się załatwieniem pozostałych formalności, a jego przedstawiciele zabiorą osobę zmarłą do chłodni. Ciało zmarłego powinno być usunięte z mieszkania nie później niż po upływie 72 godzin.

Zgon w szpitalu, zakładzie opiekuńczym, w wypadku

Jeżeli do śmierci doszło w szpitalu lub placówce opiekuńczej, kartę zgonu wystawi szpital, w którym zmarły przebywał lub placówka opiekuńcza. Po śmierci w szpitalu, ciało zmarłego trafi do szpitalnej chłodni, skąd zostanie zabrane przez firmę pogrzebową. Szpital ma obowiązek bezpłatnie przechować ciało zmarłego, ale nie dłużej niż przez 72 godziny.

Jeżeli zgon jest następstwem wypadku drogowego lub w pracy, wówczas na miejsce zdarzenia wzywane jest pogotowie ratunkowe i policja, która o zdarzeniu informuje prokuraturę. Po wstępnym oględzinach i stwierdzeniu przez lekarza zgonu, ciało osoby zmarłej zostanie przewiezione do odpowiedniego zakładu medycyny sądowej lub do szpitalnego prosektorium. Zgodę na odebranie ciała oraz kartę zgonu wydaje prokurator, który nadzoruje

sprawę lub lekarz, który przeprowadzał sekcję zwłok.

Akt zgonu i formalności w ZUS

Mając w ręku kartę zgonu, można się udać do Urzędu Stanu Cywilnego po akt zgonu oraz skontaktować z zakładem pogrzebowym, który przetransportuje ciało do chłodni. Trzeba pamiętać, że akt zgonu wydaje USC tej gminy, w której nastąpił zgon, a nie tam, gdzie zmarły był zameldowany. USC należy poinformować jak najszybciej. Przyjmuje się, że w ciągu trzech dni od dnia zgonu, a jeśli przyczyną śmierci była choroba zakaźna, w ciągu 24 godzin. Zgon w USC może zgłosić współmałżonek lub dzieci zmarłego, najbliżsi krewni i powinowaci. Mogą to też zrobić osoby mieszkające w lokalu lub administrator domu, w którym nastąpił zgon, naoczni świadkowie zgonu, pracownicy szpitala lub innego zakładu opiekuńczego, jeżeli zgon nastąpił na jego terenie.

Urząd Stanu Cywilnego wydaje nieodpłatnie jeden odpis skróconego aktu zgonu. Kolejne odpisy wydawane są za opłatą. Warto jednak ponieść koszt i wystąpić o kolejne odpisy aktu zgonu, ponieważ będą one niezbędne do dopełnienia formalności pogrzebowych, postępowania spadkowego oraz formalności w bankach i firmach ubezpieczeniowych. Akt zgonu uprawnia do

pochowania ciała lub prochów zmarłej osoby. Warto pamiętać, że zgłoszenie zgonu do USC powoduje automatyczne wymeldowanie osoby zmarłej z miejsca pobytu stałego lub czasowego, a jej dowód osobisty zostaje unieważniony poprzez odcięcie narożnika dokumentu. Dowód osobisty osoby zmarłej można zachować.

W czym może pomóc firma pogrzebowa?

Wybór firmy pogrzebowej jest indywidualną decyzją rodziny osoby zmarłej, podejmowaną w oparciu o zasadę dobrowolności. To bliscy osoby zmarłej decydują, komu powierzyć organizację i przeprowadzenie uroczystości żałobnych. Pracownicy firmy H. Skrzydlewska doskonale wiedzą jak trudnym i traumatycznym momentem jest śmierć bliskiej osoby. Dlatego w tych szczególnych chwilach zawsze można liczyć na ich pomoc i wsparcie. Nie ukoją cierpienia, ale zajmą się wszystkimi formalnościami związanymi z organizacją pogrzebu. Warto zaufać ich doświadczeniu i oferowanym możliwościom.

Tradycyjny pochówek

Obowiązujące przepisy umożliwiają pochowanie zmarłego dopiero po upływie 24 godzin od jego zgonu. Również dopiero po upływie doby można poddać ciało zmarłego kremacji. Jeśli jednak przyczyną śmierci była choroba zakaźna ciało należy pochować w ciągu 24 godzin od momentu śmierci. W takiej sytuacji niedopuszczalne jest wystawienie trumny w kościele lub w sali pożegnań. W Polsce wciąż jeszcze najczęściej wybraną formą pożegnania osoby zmarłej jest pochówek tradycyjny.

Zwykle odbywa się w obrządku chrześcijańskim i w obecności osoby duchownej. Może być też przygotowany w duchu świeckim, a ceremonię pogrzebową prowadzi wówczas osoba świecka, tzw. mistrz ceremonii. W jednej trumnie może spocząć ciało jednej osoby zmarłej, matki z nowonarodzonym dzieckiem lub dwojga dzieci w wieku do sześciu lat.

Kremacja

Spopielenie ciała przed pogrzebem akceptuje 50 procent Polaków (według badania CBOS z 2019 r.). Decyzję o kremacji podejmuje zwykle rodzina osoby zmarłej, choć nierzadko w ten sposób wypełniane jest życzenie zmarłego, który wyraził taką wolę za życia.

Kremacja jest jednym z najstarszych zwyczajów pogrzebowych. Pierwsza współczesna spopielnia w Europie powstała w 1873 roku w Mediolanie. Warto zaznaczyć, że spopielenie nie zabrania Kościół katolicki, a sposób sprawowania pogrzebu regulują normy liturgiczne. 7 lipca 2010 r. Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów zatwierdziła dla Polski obrzędy pogrzebu związane z kremacją zwłok. Warto je zacytować w całości: „*Obrzędy pogrzebowe z Mszą Świętą i z ostatnim pożegnaniem włącznie, w których uczestniczy rodzina, wspólnota parafialna, przyjaciele i znajomi, powinny być celebrowane przed kremacją ciała ludzkiego. Natomiast po spopieleniu zwłok sprawuje się obrzęd związany ze złożeniem urny w grobie. Obrzędy pogrzebowe z ostatnim pożegnaniem należy celebrować w kościele lub kaplicy cmentarnej bądź w pomieszczeniu krematorium według form podanych w księdze liturgicznej zawierającej obrzędy pogrzebu. Jeśli jednak przemawiają za tym szczególne racje duszpasterskie lub powody natury praktycznej, obrzędy pogrzebowe można sprawować nad samą urną (...)*”.

Sam proces kremacji i spopielenia ciała osoby zmarłej trwa około dwóch godzin. Ciało spopielenie jest w specjalnej trumnie w temperaturze sięgającej 1200 stopni. Po zakończeniu procesu kremacji, prochy są pakowane do specjalnego worka i trafiają do urny, która następnie przekazywana jest rodzinie lub organizatorowi pogrzebu wraz z oryginałem protokołu kremacji. Urny mogą być pochowane w każdego rodzaju grobie tradycyjnym, w grobie urnowym (ziemnym lub murowanym), w kolumbariach (ściennych niszcach urnowych). Świadcami kremowania zwłok mogą być bliscy osoby zmarłej.

Usługa kremacji

To coraz częściej wybierany sposób pożegnania bliskich. Decyzję taką podejmuje rodzina, choć nierzadko, w ten sposób wypełniane jest życzenie osoby zmarłej.

Firma H. Skrzydlewska posiada w Łodzi dwa nowoczesne krematoria:

- przy ul. Zakładowej 4, obok cmentarza pw. Wszystkich Świętych, tel. 42 670 03 41

- przy ul. Żyznej 21 w bezpośrednim sąsiedztwie cmentarza przy ul. Szczecińskiej i ul. Hodowlanej, tel. 42 611 02 03.

W obu punktach można załatwić wszystkie formalności związane z kremacją osoby zmarłej i pogrzebem. W komfortowych pokojach pożegnań proces kremacji mogą obserwować najbliżsi.

Międzynarodowy transport zmarłych

Firma H. Skrzydlewska od lat realizuje międzynarodowe przewozy osób zmarłych. Swoje usługi świadczy na terytorium Unii Europejskiej i wszędzie tam, gdzie przebywają Polacy. Wykonując międzynarodowy transport zmarłych firma jest przygotowana na realizację każdego zlecenia związanego ze sprowadzeniem do kraju ciała osoby zmarłej poza granicami Polski, bez względu na kraj, w którym nastąpił zgon. W tym celu wykorzystywany jest transport samochodowy i lotniczy. Pracownicy firmy załatwiają wszystkie formalności, odprawy konsularne i opłaty lotniskowe, a w polskich i zagranicznych urzędach wyrabiają konieczne do sprowadzenia ciała dokumenty, decyzje administracyjne, kartę zgonu, odpis aktu zgonu oraz ich tłumaczenia. Firma H. Skrzydlewska dysponuje specjalistycznymi karawanami spełniającymi wszystkie wymogi międzynarodowego transportu zmarłych.

Wszelkie informacje dotyczące międzynarodowego transportu osób zmarłych można uzyskać pod numerami telefonów:

- +48 692 486 809
- +48 42 672 33 33

Karta zgonu

Dokument wydawany bezpłatnie, ale tylko w jednym egzemplarzu, a ponieważ później przydaje się przy załatwianiu formalności w wielu miejscach, warto go skserować w kilku egzemplarzach.

Organizacja i oprawa uroczystości pogrzebowych

Pogrzeb należy do tych uroczystości, które są najbardziej poruszające dla jego uczestników. Emocje towarzyszące ceremonii ostatniego pożegnania pamięta się na długo, dlatego tak ważne jest, aby zapewnić pogrzebowi wyjątkową oprawę.

W dniu pogrzebu nie powinniśmy martwić się już o kwestie organizacyjne. Dlatego warto wcześniej ustalić szczegóły, aby godnie i w skupieniu przeżyć ostatnie pożegnanie.

Aksesoria pogrzebowe

Firma H. Skrzydlewska znana jest ze swojej troski o pogrzebowe detale oraz z dużego wyboru produktów i akcesoriów pogrzebowych. W zależności od rodzaju ceremonii, do wyboru są odpowiednie trumny i urny. W proponowanej ofercie znajduje się szeroki wybór trumien zarówno tradycyjnych, jak i nowoczesnych, wykonanych z najwyższej jakości drewna. Dostępne są trumny o różnych odcieniach, matowe oraz z połyskiem. Wykonane z drewna dębowego, sosnowego, z olchy, modrzewia i wielu innych gatunków. Podobnie jest z urnami na prochy osoby zmarłej. Spośród różnorodnych modeli można wybrać tę, która odpowiada indywidualnym oczekiwaniom najbliższych. W asortymencie znajduje się odzież dla osób zmarłych, różańce czy obrazki pamiątkowe.

Salę pożegnań

We wszystkich przycementarnych kompleksach pogrzebowych firma H. Skrzydlewska dysponuje salami pożegnań. Tam w obecności najbliższych można spędzić ostatnie chwile, wspominając pamięć osoby zmarłej. Przy ulicy Żyznej 21 w Łodzi do dyspozycji jest sala pożegnań wyposażona w urządzenia multimedialne, umożliwiające prezentację obrazu i dźwięku. Istnieje zatem możliwość odtworzenia ulubionej muzyki osoby zmarłej, wyświetlenia zdjęć lub nagranych wspomnień.

Oprawa muzyczna i kwiatowa

Osoby uczestniczące w pogrzebie zazwyczaj zwracają baczniejszą uwagę na kwiaty oraz muzykę towarzyszącą ceremoniom żałobnym. Wiedząc o tym firma H. Skrzydlewska współpracuje z profesjonalnymi muzykami, którzy dbają o oprawę muzyczną pogrzebów. Przy ustalaniu organizacji uroczystości pogrzebowych jest możliwość zamówienia wieńca i wiązanek ze świeżych lub sztucznych kwiatów. Oprawę kwiatową uroczystości można zamówić we wszystkich kwiaciarniach firmy H. Skrzydlewska, biurach pogrzebowych i kwiaciarni internetowej.

Mowa pożegnalna

Szczególnym i również bardzo osobistym przeżyciem dla rodziny i uczestników uroczystości pogrzebowej jest wygłoszenie mowy pożegnalnej. Zwykle przemawia osoba bliska zmarłemu, która znała go za życia. W takiej mowie przybliża się uczestnikom samą osobę, życie oraz okoliczności śmierci, oddając zmarłemu należytą cześć. Jeżeli jest potrzeba przygotowania i wygłoszenia

Biura pogrzebowe

Firma H. Skrzydlewska posiada 15 biur pogrzebowych ulokowanych przy największych cmentarzach na terenie Łodzi, Zgierza, Głowna, Brzezina i Łowicza. W każdym z nich kompleksowo załatwiane są wszystkie niezbędne formalności związane z pogrzebem tradycyjnym lub kremacją.

- Łódź, ul. Dziewiarska 14, tel. 42 672 33 33, 800 672 333, 195 88 – czynne całą dobę, siedziba firmy
- Łódź, ul. Kurczaki 90, tel. 42 646 45 41 – Cmentarz Rzymskokatolicki pw. św. Wojciecha
- Łódź, ul. Ogrodowa 37, Stary Cmentarz tel. 532 546 053 – Cmentarz Rzymskokatolicki pw. św. Józefa
- Łódź, ul. Smutna 9, Doły, tel. 42 678 73 62 – Cmentarz Rzymskokatolicki pw. św. Wincentego
- Łódź, ul. Smutna 16, Doły, tel. 539 098 395 – Cmentarz Rzymskokatolicki pw. św. Wincentego
- Łódź, ul. Srebrzyńska 44, Mania, tel. 42 634 92 25 – Cmentarz Rzymskokatolicki pw. św. Antoniego
- Łódź, ul. Szczecińska 96/100, tel. 42 655 80 85 – Cmentarz Rzymskokatolicki pw. MBNP
- Łódź, ul. Zakładowa 4, Krematorium, tel. 42 670 03 41 – Cmentarz Rzymskokatolicki pw. Wszystkich Świętych
- Łódź, ul. Zakładowa 4, Nowy Zarzew, tel. 42 670 64 74 – Cmentarz Rzymskokatolicki pw. Wszystkich Świętych
- Łódź, ul. Zgierska 141, Radogoszcz, tel. 42 657 16 34 – Cmentarz Rzymskokatolicki pw. św. Rocha
- Łódź, ul. Żyzna 21, Krematorium, tel. 42 611 02 03 – Cmentarz Rzymskokatolicki pw. MBNP
- Brzeziny, ul. Wojska Polskiego 10, tel. 668 137 137
- Głowno, ul. Łowicka 7/11, tel. 42 710 71 90 – Kościół parafialny pw. św. Jakuba Apostoła
- Łowicz, ul. Mickiewicza 38A, tel. 539 145 615
- Zgierz, ul. Parzęczewska 6, tel. 42 717 00 00 – Cmentarz Rzymskokatolicki pw. św. Józefa i Wawrzyńca

takiej mowy pożegnalnej, to firma H. Skrzydlewska zajmie się też tą kwestią.

Meleksy dla gości

Czasami z kaplicy cmentarnej lub sali pożegnań do miejsca pochówku jest daleko. Z tym problemem firma H. Skrzydlewska również sobie poradziła. Do dyspozycji są specjalne meleksy do przewożenia trumny z ciałem osoby zmarłej i gości pogrzebowych. Korzystają z nich szczególnie osoby starsze i chore, którym przejście sprawia duże problemy. Bardzo pomocnym i usprawniającym uroczystość jest autokar do przewożenia gości, którzy mogą mieć kłopot z dotarciem na miejsce i przemieszczaniem się w dniu uroczystości.

Organizacja konsolacji

Warto także skorzystać z pomocy firmy pogrzebowej w organizacji konsolacji. Firma H. Skrzydlewska dysponuje kilkoma salami konsolacyjnymi, które znajdują się w kompleksach pogrzebowych usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie cmentarzy. Miejsca stworzono z myślą o wszystkich, którzy chcą spotkać się w gronie najbliższych oraz odpocząć po trudach przygotowań do uroczystości pogrzebowej. W ofercie jest bogate menu i doskonała obsługa.

Szczegóły konsolacji można omówić w każdym z biur pogrzebowych H. Skrzydlewska już na etapie załatwiania formalności związanych z pogrzebem.

H. SKRZYDLEWSKA

Zawsze jesteśmy do dyspozycji!

Wystarczy zadzwonić na jeden z czynnych całą dobę numerów telefonów:

42 672 33 33 * 800 672 333 * 195 88

Pracownicy firmy H. Skrzydlewska pomogą w następujących sprawach:

- Uzyskają akt zgonu bez angażowania najbliższych.
- Przewiozą osobę zmarłą do jednej ze specjalistycznych chłodni firmy, które znajdują się w domach pogrzebowych H. Skrzydlewska usytuowanych przy największych cmentarzach Łodzi, Zgierza, Łowicza, Głowna i Brzezina.
- Sprowadzą ciało osoby zmarłej z każdego miejsca w kraju i za granicą, wykorzystując do tego nowoczesne karawany, spełniające wszystkie wymogi sanitarne oraz transport lotniczy.
- Przy transporcie ciała osoby zmarłej z zagranicy załatwią wszystkie formalności, odprawy konsularne, opłaty lotniskowe oraz wyrobią w polskich i zagranicznych urzędach niezbędne dokumenty, decyzje administracyjne, karty zgonu, odpisy aktu zgonu oraz ich tłumaczenia.
- Skontaktują się z kancelarią cmentarza, na którym będzie pochowana osoba zmarła.
- Przygotują ceremonię pogrzebową religijną z osobą duchowną lub świecką z mistrzem ceremonii.
- Doradzą wybór trumny, urny, wieńca, tabliczki nagrobnej i oprawy muzycznej uroczystości pogrzebowej.
- Przygotują oprawę kwiatową, korzystając z wiązanek i wieńców przygotowanych w kwiaciarniach H. Skrzydlewska.
- Przygotują ciało osoby zmarłej tak, by zachowało naturalny wygląd.
- Przygotują odpowiedni ubiór dla osoby zmarłej.
- Zrealizują uroczystości pogrzebowe w jednej z sal pożegnań.
- Zorganizują konsolację w jednej z kilku sal konsolacyjnych, mieszczących się w kompleksach pogrzebowych firmy H. Skrzydlewska.
- Opublikują w prasie lub w internecie nekrolog, kondolencje, wspomnienie i pożegnanie osoby bliskiej.
- Przygotują, wypełnią i złożą w ZUS wnioski o zasiłek pogrzebowy.
- Przygotują i wypełnią wnioski o zasiłek pogrzebowy do KRUS.
- Do czasu wypłaty zasiłku umożliwią skredytowanie przez firmę H. Skrzydlewska kosztów pogrzebu.
- Zadbają o estetyczny wygląd grobu.

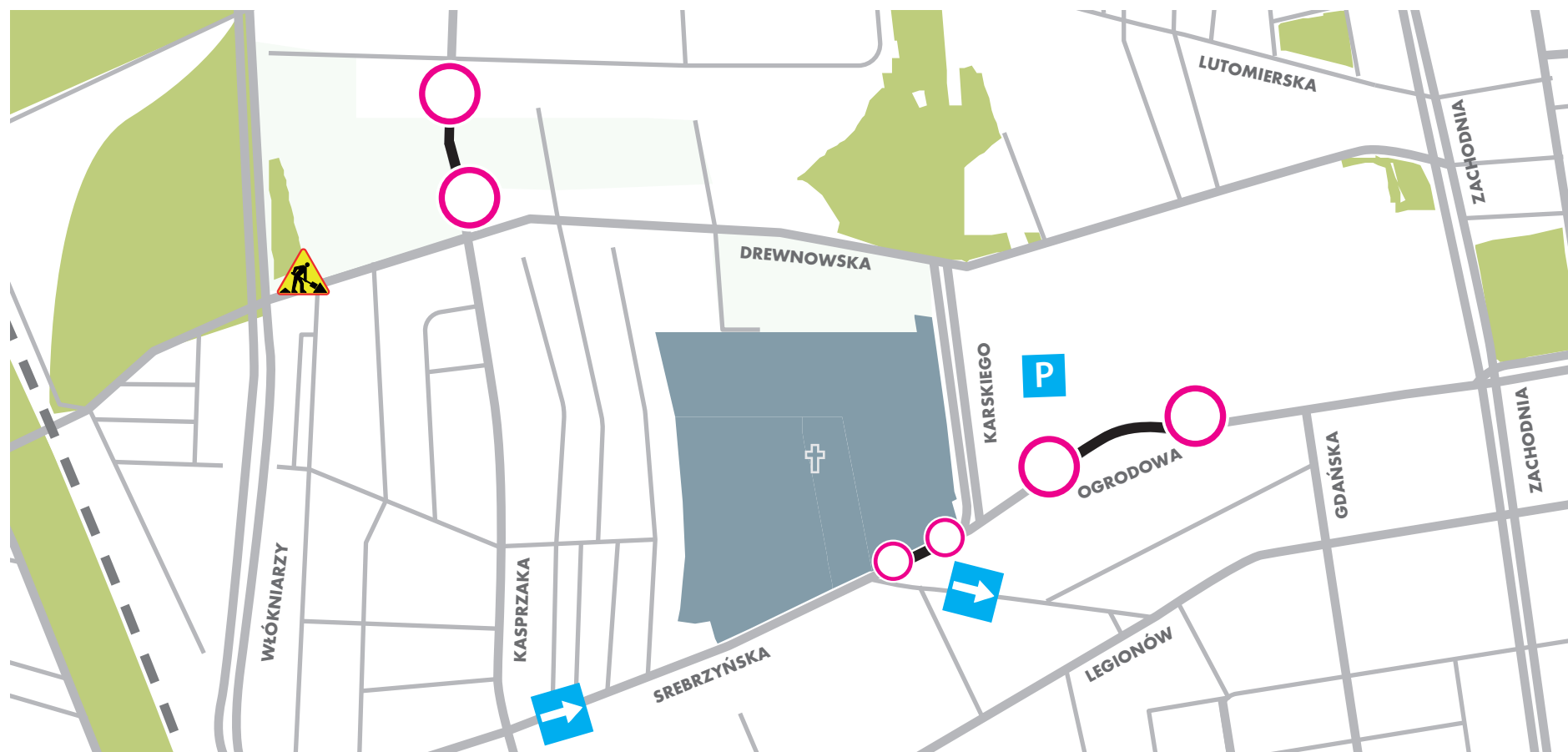
JAK DOJEDZIEMY NA CMENTARZE

ORGANIZACJA RUCHU W OKRESIE WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

CMENTARZ STARY PRZY UL. OGRODOWEJ

01.11.2022

Cmentarz Stary przy ul. Ogrodowej

Ze względu na budowę tunelu średnicowego zamknięta pozostaje ul. Kasprzaka, pomiędzy ulicami Gandhiego a Drewnowską, oraz ul. Ogrodowa, pomiędzy ul. Karskiego a wjazdem do Manufaktury od strony ul. Gdańskiej. Również zawężona do jednego pasa pozostaje ul. Drewnowska przy ul. Włókniarzy w kierunku Mani.

Ponadto, jak co roku 1 listopada, ulice Srebrzyńska, Ogrodowa i Cmentarna będą jednokierunkowe od ul. Kasprzaka do ul. Legionów. Zamknięta dla ruchu będzie ul. Ogrodowa, od ul. Cmentarnej do ul. Karskiego. W tym rejonie najwygodniej pozostawić samochód na parkingu Manufaktury i dojść do cmentarza ul. Ogrodową.

ORGANIZACJA RUCHU W OKRESIE WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

CMENTARZ DOŁY

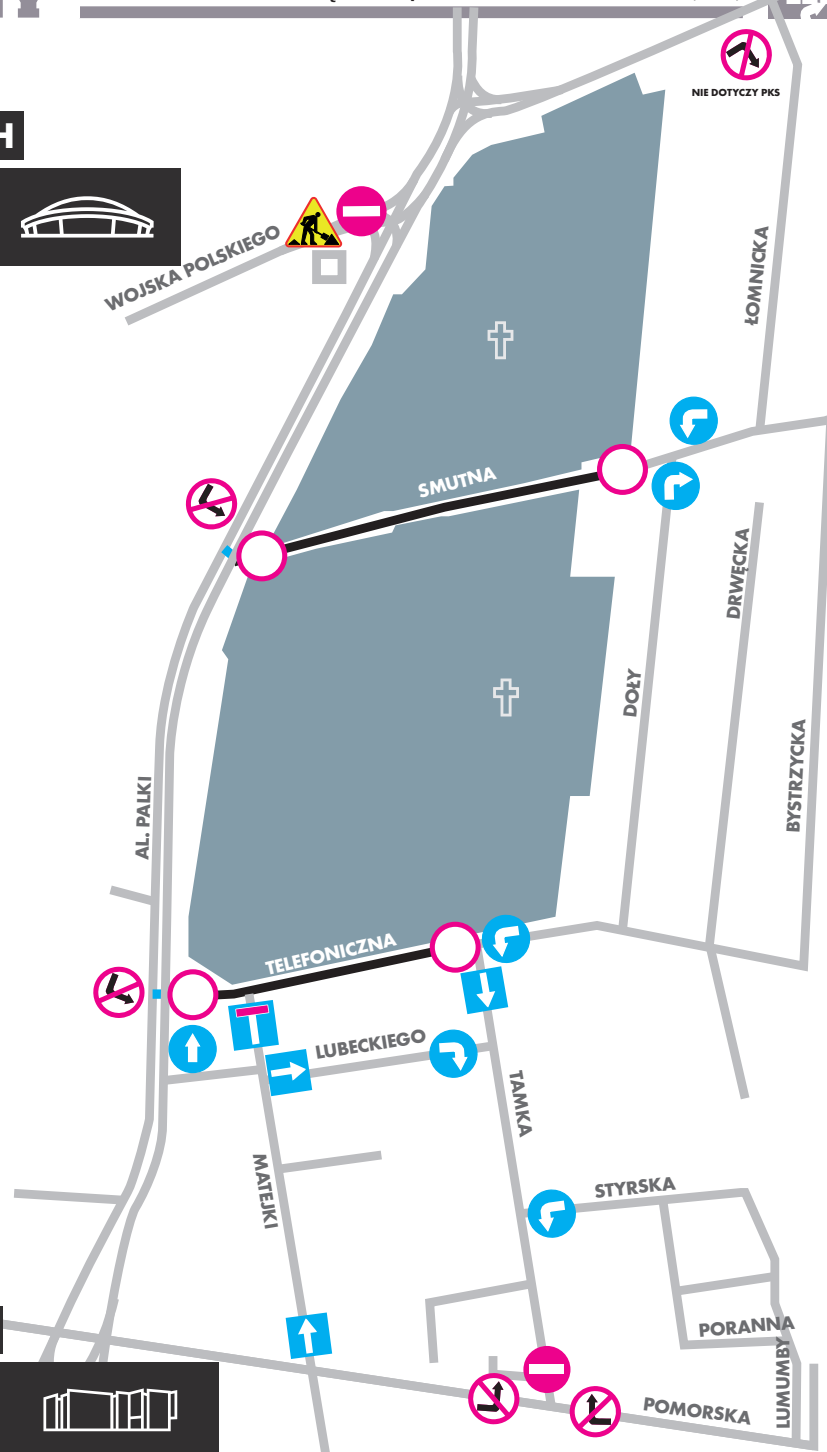
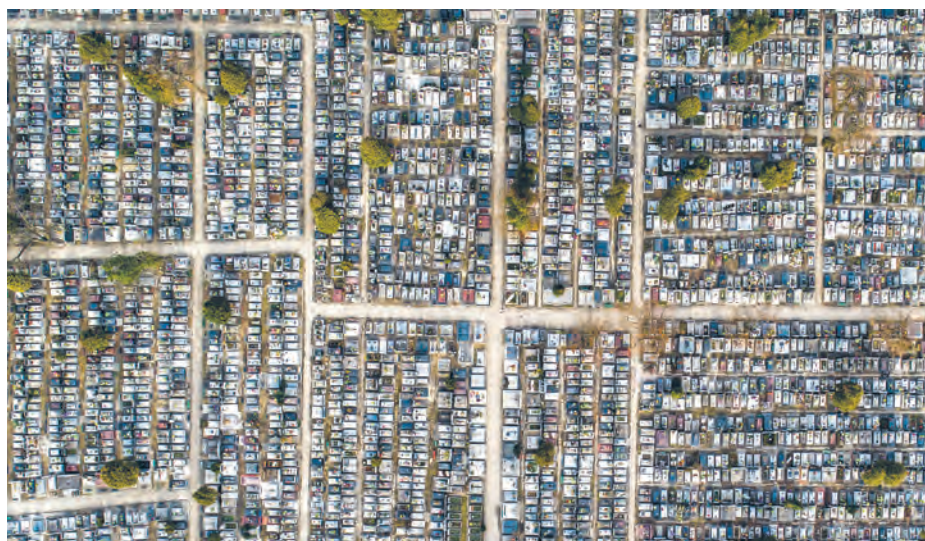
01.11.2022

Cmentarz Doły

W bliskim sąsiedztwie cmentarza trwa przebudowa ul. Wojska Polskiego. Jadąc od strony ul. Zgierskiej na cmentarz Doły, należy kierować się ul. Inflancką lub ul. Północną do al. Palki. W okresie Wszystkich Świętych zniknie wyгородzenie prawego pasa na ul. Strykowskiej, od ul. Inflanckiej do ul. Wojska Polskiego. Parking u zbiegu ul. Strykowskiej i ul. Wojska Polskiego po zachodniej stronie skrzyżowania pozostaje zajęty na plac budowy. 31 października i 1 listopada zamknięta dla ruchu będzie ul. Smutna, od al. Palki do ul. Doły, oraz Telefontyczna, od al. Palki

do ul. Tamka. Jednokierunkowy ruch pojawi się na ulicach Matejki, Druckiego-Lubeckiego oraz Tamka, aby umożliwić parkowanie. Ruch odbywać się będzie zgodnie z ruchem wskazówek zegara. Od ul. Pomorskiej, przez ul. Matejki, ul. Druckiego-Lubeckiego i ul. Tamka, ponownie do ul. Pomorskiej.

do ul. Tamka. Jednokierunkowy ruch pojawi się na ulicach Matejki, Druckiego-Lubeckiego oraz Tamka, aby umożliwić parkowanie. Ruch odbywać się będzie zgodnie z ruchem wskazówek zegara. Od ul. Pomorskiej, przez ul. Matejki, ul. Druckiego-Lubeckiego i ul. Tamka, ponownie do ul. Pomorskiej.

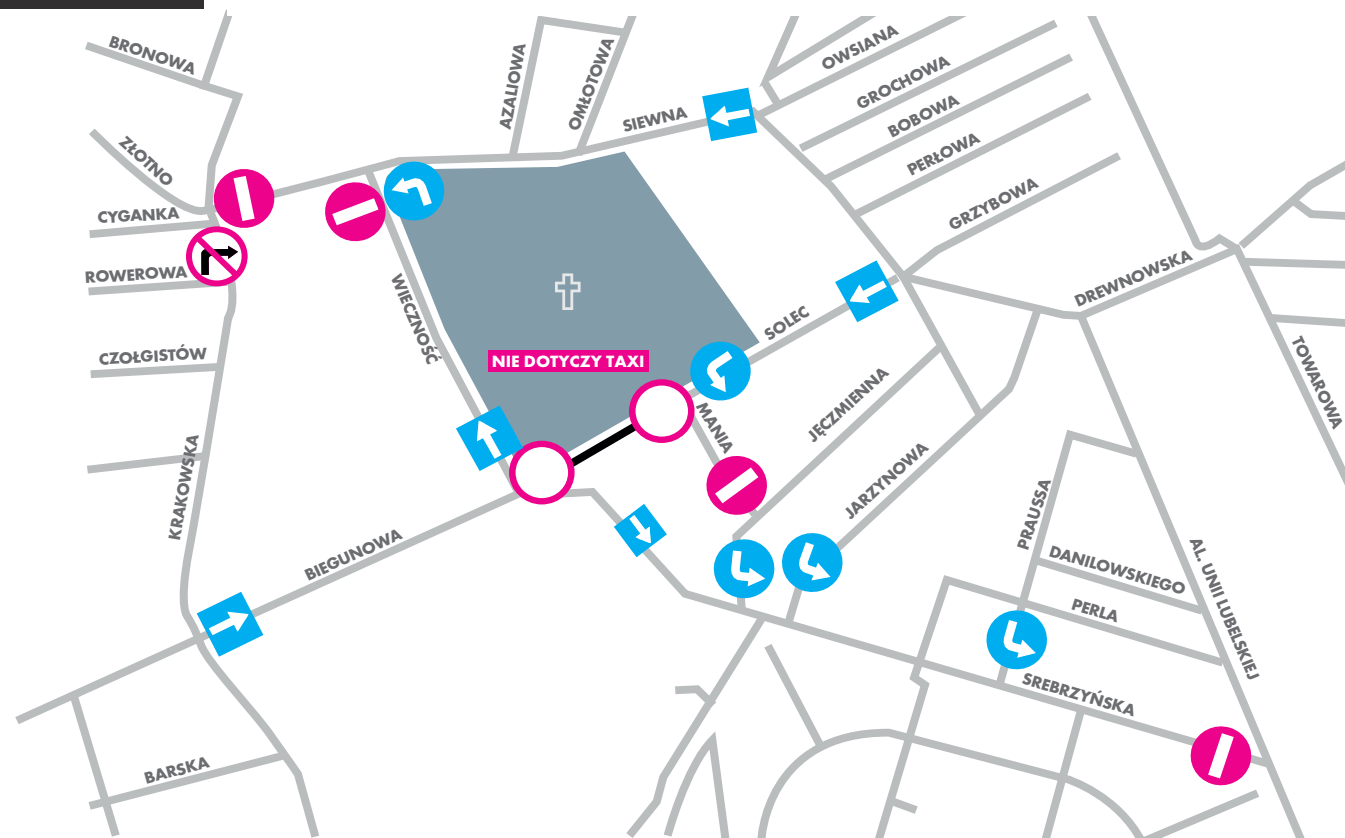

ORGANIZACJA RUCHU W OKRESIE WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

CMENTARZ MANIA

01.11.2022

Cmentarz Mania

1 listopada ulice Borowa, Siewna, Biegunowa i Srebrzyńska będą tworzyć jednokierunkowy układ dróg wokół cmentarza. Od centrum jedziemy ulicami Borową i Siewną, a wracamy przez ulice Biegunową i Srebrzyńską. Również ul. Wieczność będzie jednokierunkowa w stronę ul. Siewnej. Ponadto zamknięta dla ruchu będzie ul. Solec przy bramie cmentarza pomiędzy ul. Wieczność a ul. Mania.

ORGANIZACJA RUCHU W OKRESIE WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

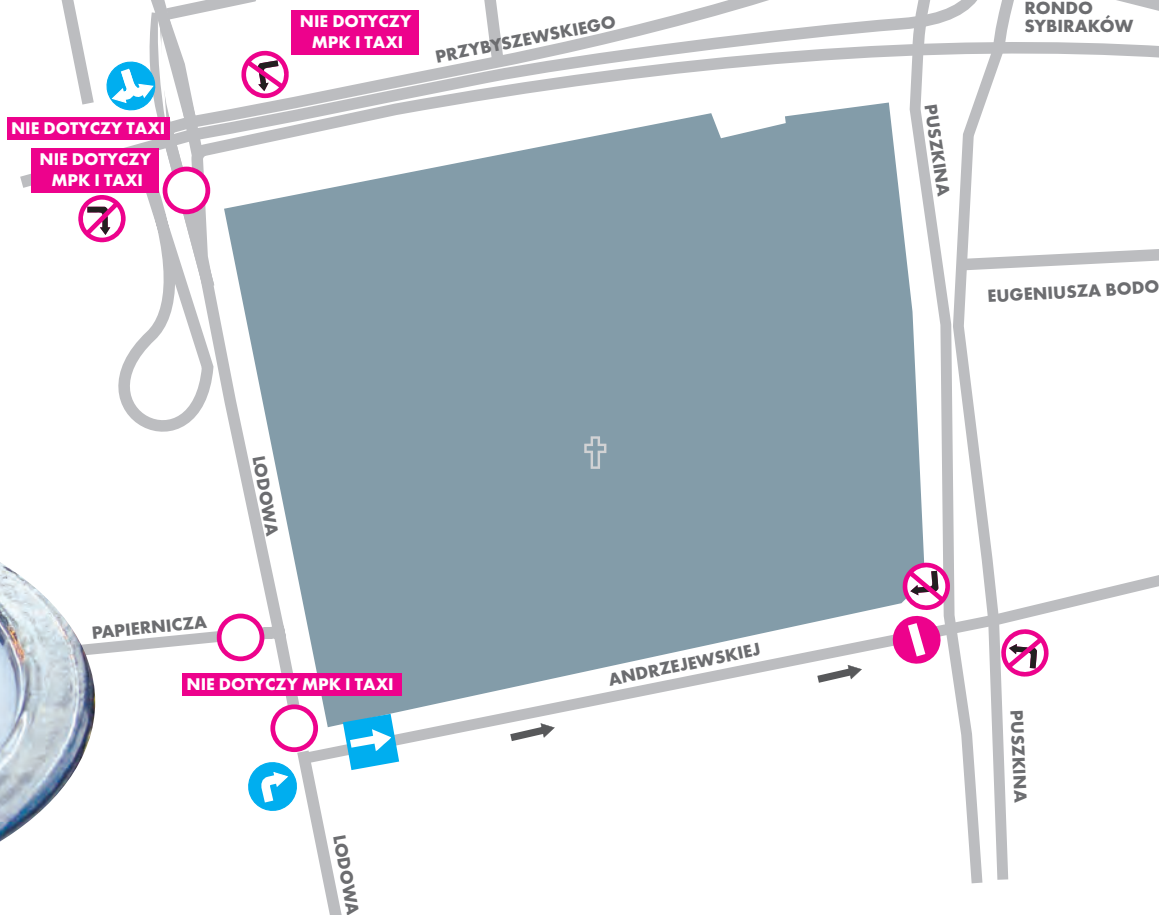
CMENTARZ ZARZEW

31.10 i 01.11.2022

Cmentarz Zarzew

Ruch po wiadukcie na ul. Przybyszewskiego możliwy jest tylko w kierunku Widzewa. W drugą stronę należy kierować się przez al. Piłsudskiego lub ul. Dąbrowskiego.

31 października i 1 listopada zamknięta będzie ul. Lodowa, od ul. Andrzejewskiej do ul. Przybyszewskiego. Z ul. Lodowej ruch zostanie skierowany w ul. Andrzejewską.

ORGANIZACJA RUCHU W OKRESIE WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

CMENTARZ KURCZAKI

01.11.2022

Cmentarz Kurczaki

Ul. Kurczaki, od ul. Rzgowskiej do ul. Ogniskowej, zostanie zamknięta dla ruchu. Przejazd ul. Stermfelda będzie możliwy tylko na wprost przez skrzyżowanie z ul. Kurczaki. Ponadto ul. Ideowa będzie jednokierunkowa do ul. Rolniczej, a ul. Konopnickiej jednokierunkowa w stronę ul. Kurczaki.

ORGANIZACJA RUCHU W OKRESIE WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

CMENTARZ PRZY UL. RZGOWSKIEJ

01.11.2022

Cmentarz przy ul. Rzgowskiej

Tutaj najważniejsza zmiana we Wszystkich Świętych to brak skrętu w lewo z ul. Rzgowskiej od centrum w ul. Chóralną, która podczas Wszystkich Świętych będzie jednokierunkowa w stronę osiedla, podobnie jak stara ul. Rzgowska, którą pojedziemy tylko w stronę ul. Kurczaki. Jednokierunkowa będzie również ul. Komorniki, którą pojedziemy tylko w kierunku ul. Sternfelda.

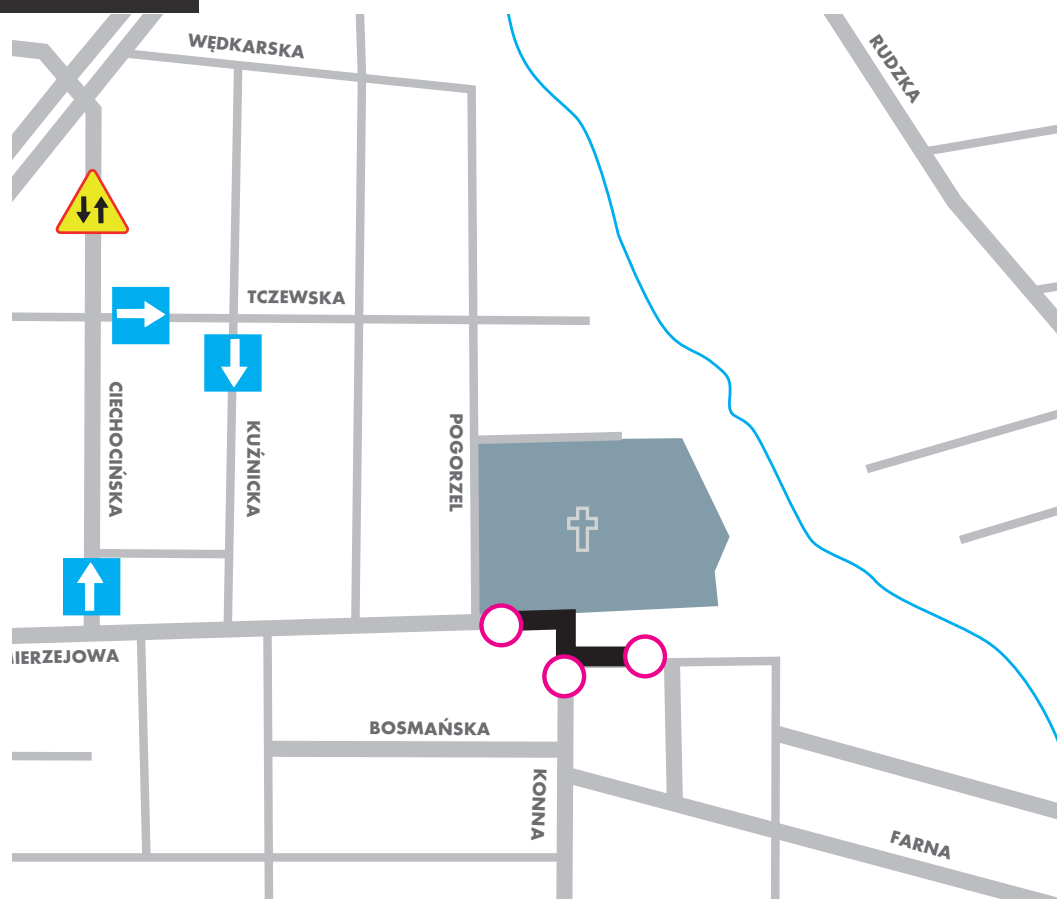
Pamiętajmy, w pobliżu trwa remont ulic Strażackiej, Kosynierów Gdyńskich, Paradnej i al. Matek Polskich. Strażacka jest przejezdna w jednym kierunku, w stronę ul. Łazowskiego. Ul. Kosynierów Gdyńskich jest zamknięta od ul. Trybunalskiej do ul. Łazowskiego wraz ze skrzyżowaniem. Ul. Paradną przejedziemy tylko w stronę ul. Rzgowskiej, a na al. Matek Polskich ruch odbywa się jednokierunkowo, zgodnie z ruchem wskazówek zegara.

ORGANIZACJA RUCHU W OKRESIE WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

CMENTARZ NA RUDZIE PABIANICKIEJ

01.11.2022

Cmentarz przy ul. Mierzejowej

Zamknięte zostaną drogi przy cmentarzu: ul. Konna, od ul. Poziomej do ul. Mierzejowej, oraz ul. Mierzejowa, od ul. Pogorzel do ul. Konnej. Odcinek ul. Konnej, pomiędzy ulicami Poziomą a Bosmańską, będzie dostępny tylko dla wyjeżdżających z parkingu na ul. Poziomej. Przejazd możliwy będzie w kierunku ul. Farnej. Również ul. Pogorzel stanie się jednokierunkowa w stronę ul. Tczewskiej do ul. Wędkarskiej.

Ze względu na kursowanie autobusów po ul. Mierzejowej i zmianie ich trasy na Wszystkich Świętych ul. Kuźnicka stanie się jednokierunkowa na południe (do Mierzejowej), ul. Ciechocińska - na północ (do Pabianickiej), a ul. Tczewska na odcinku od ul. Ciechocińskiej do ul. Kuźnickiej będzie jednokierunkowa do ul. Kuźnickiej.

ORGANIZACJA RUCHU W OKRESIE WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

CMENTARZ SZCZECIŃSKA

31.10 i 01.11.2022

Cmentarz Szczecińska

Ul. Aleksandrowska pozostaje jednokierunkowa od Aleksandrowa Łódzkiego do ul. Szczecińskiej. Ul. Kaczeńcowa, od ul. Rojnej do ul. Aleksandrowskiej, przejedziemy tylko w stronę ul. Rojnej, a na odcinku od ul. Aleksandrowskiej do ul. św. Teresy od Dzieciątka Jezus obowiązuje ruch w jednym kierunku, w stronę ul. św. Teresy.

31 października i 1 listopada ul. Szczecińska, od ul. św. Teresy do ul. Sianokosy, będzie jednokierunkowa w stronę Zgierza. Ponadto przy cmentarzu ulice Hodowlana, Żyzna i Konopna będą jednokierunkowe, a ruch odbywać się będzie odwrotnie do wskazówek zegara: z ul. Szczecińskiej w ul. Hodowlaną, a następnie ul. Żyzną do ul. Konopnej, którą wrócimy do ul. Szczecińskiej.

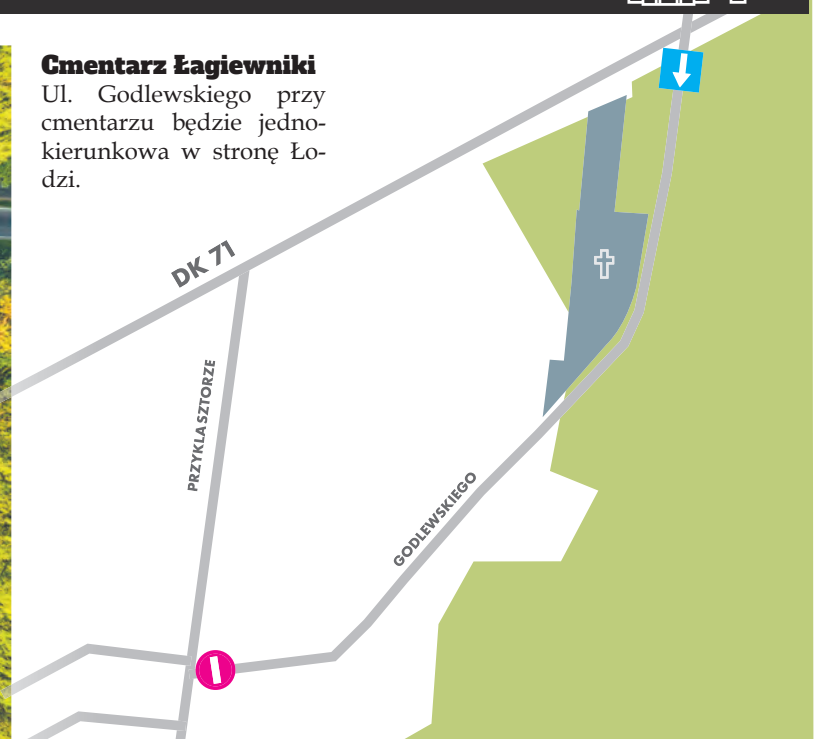
ORGANIZACJA RUCHU W OKRESIE WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

CMENTARZ ŁAGIEWNIKI

Cmentarz Łagiewniki

Ul. Godlewskiego przy cmentarzu będzie jednokierunkowa w stronę Łodzi.

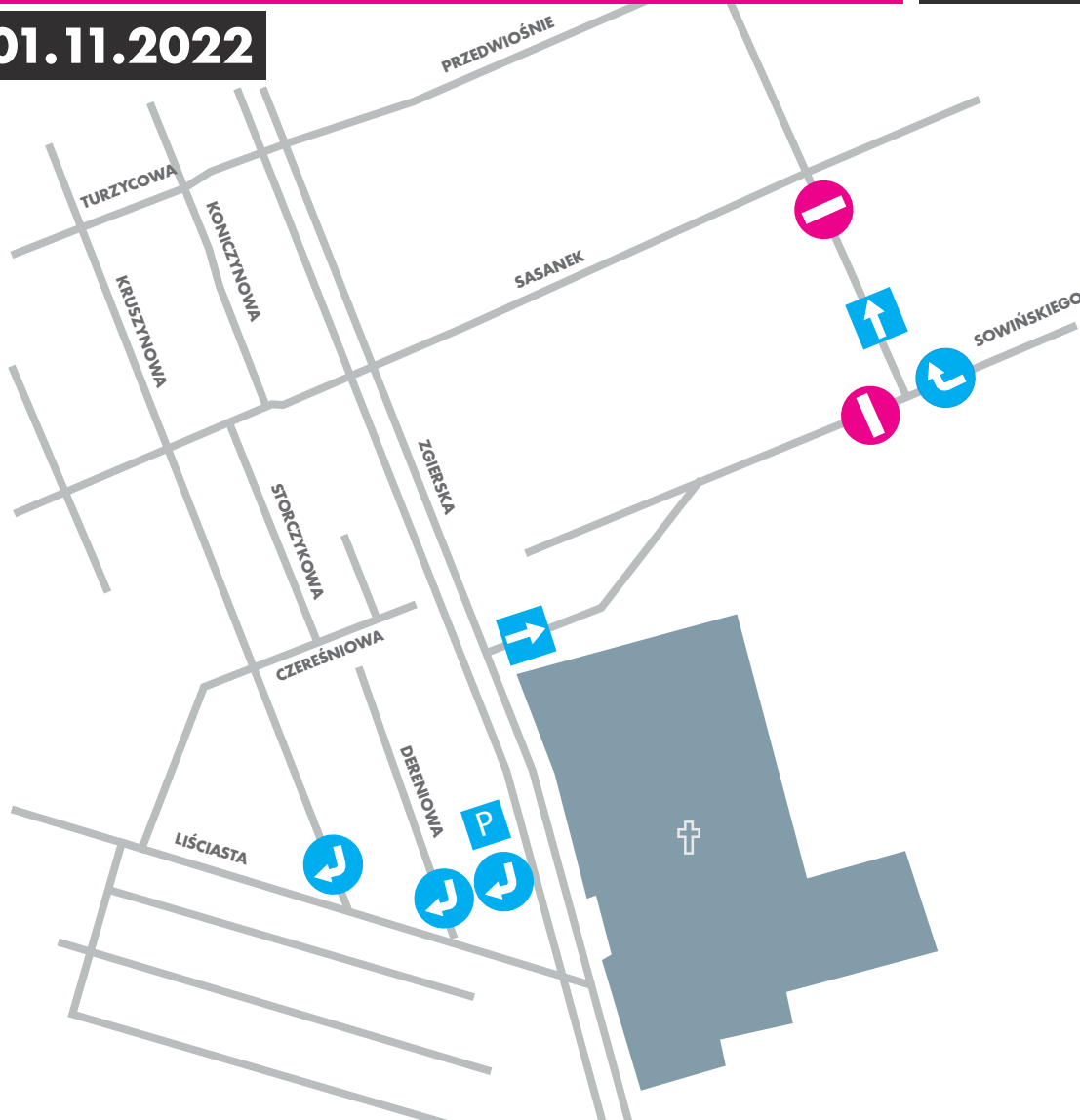

ORGANIZACJA RUCHU W OKRESIE WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

CMENTARZ RADOGOSZCZ

01.11.2022

Cmentarz Radogoszcz

Ulice Sowińskiego, od Zgierskiej do Świetlanej, oraz Świetlana, od Sowińskiego do Sasanek, będą drogami jednokierunkowymi. Pojawią się również

nakazy skrętu w prawo dla wyjeżdżających z ulic Kruszyńskiej, Dereniowej oraz parkingów u zbiegu ul. Liściastej i ul. Zgierskiej.

ORGANIZACJA RUCHU W OKRESIE WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

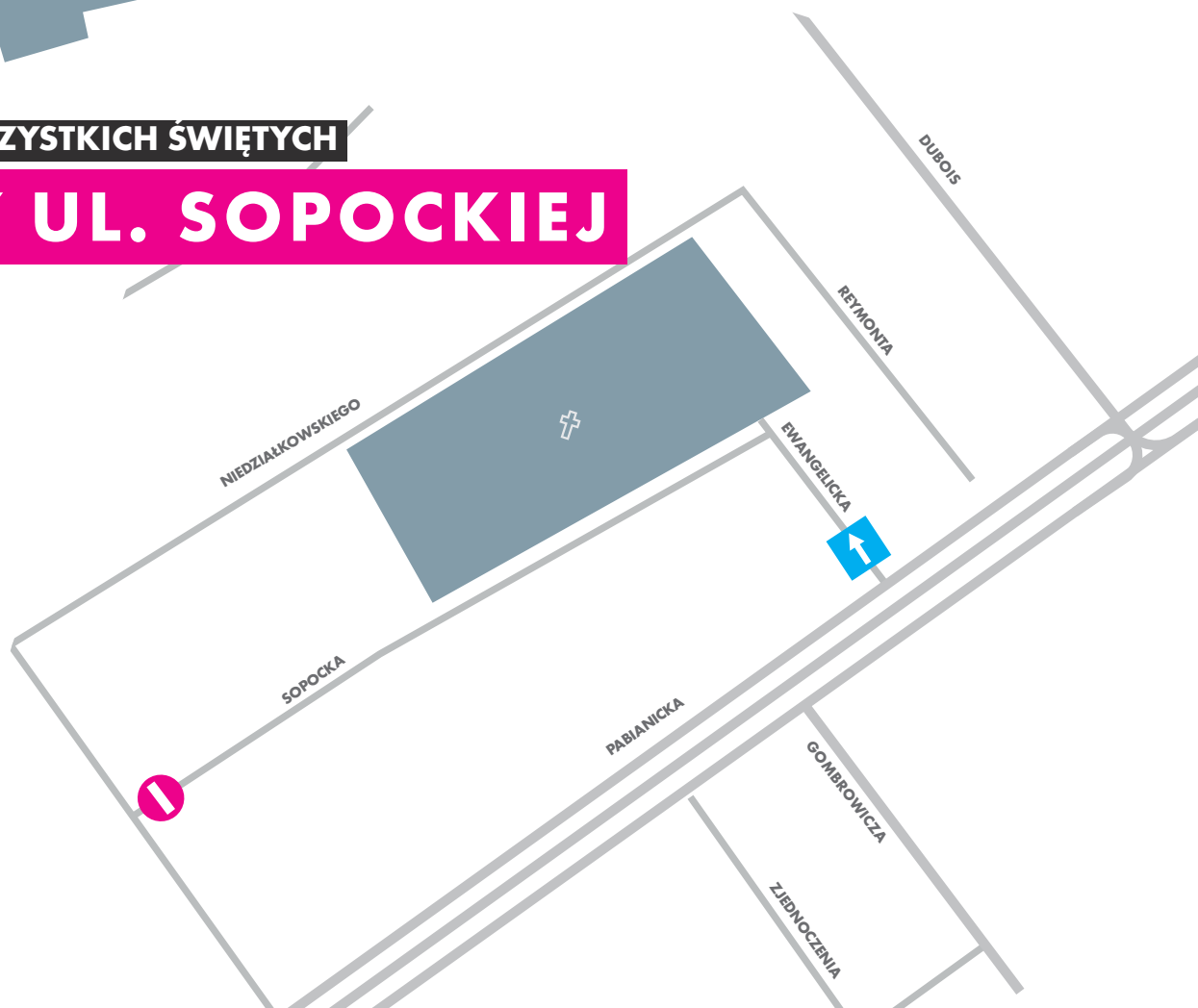
CMENTARZ PRZY UL. SOPOCKIEJ

01.11.2022

Cmentarz przy ul. Sopockiej

Tutaj zmiany pojawią się jak co roku na ul. Ewangelickiej i ul. Sopockiej, które będą jednokierunkowe od ul. Pabianickiej do ul. Odrzańskiej.

Opr. TAnd
FOT.LODZ.PL

WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH 2022

LINIE SPECJALNE

1 LISTOPADA

- Linia C1: TEOFILÓW - CM. SZCZECIŃSKA
- Linia C2: CM. KURCZAKI - CM. RZGOWSKA
- Linia C3: CM. RZGOWSKA - CM. ST. GADKA - PL. NIEPODLEGŁOŚCI
- Linia C4: CM. MANIA - CM. ZARZEW - CM. ZAKŁADOWA
- Linia C5: CM. RZGOWSKA - CM. RETKIŃSKA
- Linia C6: CM. ZARZEW - CM. RADOGOSZCZ
- Linia C7: CM. SOPOCKA - WIDZEW AUGUSTÓW
- Linia C8: CM. MANIA - CM. OGRODOWA - CM. DOŁY

LINIE C3, C5, C6 KURSUJĄ RÓWNIEŻ W DN. 29.10, 30.10.

Szczegółowe informacje dotyczące obsługi poszczególnych nekropoli znajdują się na dodatkowych mapkach na stronie internetowej lodz.pl

